

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 1685/2565

นาย ศ. ในฐานะผู้จัดการมรดกของนาย อ. กับพวกโจทก์ บริษัทบริหารสินทรัพย์ ส.จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 291

ย่อ / หลักกฎหมาย

ในการทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ระหว่าง อ. และโจทก์ที่ 2 กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย นั้น มีวัตถุประสงค์ระบุไว้ในข้อ 2 ว่า เพื่อให้สอดคล้องกับความสามารถในการชำระหนี้ของ อ. และโจทก์ที่ 2 และให้ถือว่าเป็นเพียงข้อตกลงรับสภาพหนี้ และ/หรือผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ ไม่ใช้การระงับหนี้เดิม มูลหนี้เดิมรวมทั้งหลักประกันยังคงมีอยู่โดยไม่ถูกกระทบกระเทือน และใน ข้อ 1 ให้คำนิยามศัพท์ "มูลหนี้เดิม" หมายถึง "สิทธิเรียกร้องตามสัญญาสินเชื่อประเภทต่าง ๆ ที่สถาบันผู้โอนมีอยู่ต่อลูกหนี้...และ บสท. (บริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย) ได้รับโอนสิทธิเรียกร้องดังกล่าว...ตามสัญญาโอนสินทรัพย์..." ซึ่งมูลหนี้เดิมนั้นกล่าว อ. และโจทก์ที่ 2 ยอมรับสภาพหนี้ไว้ในข้อ 3 ว่า ในวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ข. ซึ่งเป็นลูกหนี้เป็นหนี้ตามมูลหนี้เดิม 29,391,445.67 บาท และสัญญา ข้อ 4 ระบุการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้ให้ อ. และโจทก์ที่ 2 ชำระหนี้เพียง 15,200,000 บาท บันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ที่ อ. และโจทก์ที่ 2 เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมผู้จำนองทำไว้ดังกล่าว จึงเป็นการผ่อนปรนเงื่อนไขในการชำระหนี้อันเป็นการรับสภาพในมูลหนี้เดิม 29,391,445.67 บาท แต่ให้ อ. และโจทก์ที่ 2 ผู้รับจำนองทั้งสองชำระหนี้บางส่วนเพียง 15,200,000 บาท มิใช่เป็นการปลดหนี้ส่วนที่เหลือให้แก่เจ้าของกรรมสิทธิ์รวมผู้จำนองทุกคน ดังนั้น เมื่อ อ. กับโจทก์ที่ 2 ชำระเงินไปเพียง 200,000 บาท จึงยังคงต้องรับผิดชอบชำระอีก 15,000,000 บาท โดยต้องนำเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดที่ดินที่จำนองตามส่วนแบ่งกรรมสิทธิ์ของตนไปชำระให้แก่จำเลยให้ครบถ้วนตามบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ส่วนที่บันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ ข้อ 21 ที่ระบุว่า เมื่อ อ. และโจทก์ที่ 2 ปฏิบัติตามเงื่อนไขในบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ครบถ้วนแล้ว ให้ถือว่า อ. และโจทก์ที่ 2 ผู้ค้ำประกันและผู้จำนอง เป็นอันหลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามมูลหนี้เดิมนั้น ตามบันทึกข้อตกลงดังกล่าวก็ไม่ได้ระบุให้ ค. ผู้จำนองอื่น และ ข. ลูกหนี้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบตามมูลหนี้เดิมด้วย บันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้ดังกล่าวจึงเป็นการแสดงเจตนาของบริษัทบริหารสินทรัพย์ไทย เจ้าหนี้ว่าไม่ประสงค์จะเรียกให้ อ. และโจทก์ที่ 2 ชำระหนี้ตามมูลหนี้เดิมให้แก่เจ้าหนี้โดยสิ้นเชิง ตาม ป.พ.พ. มาตรา 291 เท่านั้น ค. ผู้จำนองอื่น และ ข. ลูกหนี้ ยังคงต้องรับผิดชอบอยู่ตามจำนวนมูลหนี้เดิม ดังนั้น แม้จำเลยจะได้รับชำระหนี้จากเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดในส่วนกรรมสิทธิ์ของ ค. ผู้จำนองอื่น และ ข. ลูกหนี้แล้ว 11,277,358.84 บาท ก็ไม่มีผลทำให้ ค. ผู้จำนองอื่น และ ข. ลูกหนี้ หลุดพ้นจากความรับผิดชอบชำระหนี้ส่วนที่เหลือตามมูลหนี้เดิมแต่อย่างใดเพราะหนี้ยังไม่ได้ชำระโดยสิ้นเชิง ดังนี้ โจทก์ทั้งสองจึงต้องชำระหนี้แก่จำเลยตามบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ แต่เมื่อโจทก์ทั้งสองขอชำระหนี้เพียง 3,722,641.16 บาท จำเลยย่อมมีสิทธิไม่รับชำระหนี้ดังกล่าว การที่จำเลยยื่นคำคัดค้านและขอรับเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดในส่วนของโจทก์ทั้งสอง จึงไม่เป็นการผิดบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้

คำพิพากษา

โจทก์ทั้งสองฟ้องขอให้บังคับจำเลยชำระเงินแก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 จำนวน 2,111,913.69 บาท และ 682,634.61 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของเงินต้น 12,068,678.35 บาท และ 3,900,769.25 บาท นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจำเลยจะถอนคำคัดค้านการจ่ายเงินของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์และเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จ่ายเงิน 12,068,678.35 บาท และ 3,900,769.25 บาท แก่โจทก์ที่ 1 และที่ 2 ตามลำดับแล้ว ให้จำเลยถอนคำคัดค้าน ลงวันที่ 30 มกราคม 2555 ในคดีหมายเลขแดงที่ 5223/2547 ของศาลล้มละลายกลาง หากจำเลยไม่ดำเนินการให้ถือเอาคำพิพากษาแทนการแสดงเจตนาต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ ให้ศาลวินิจฉัยว่าจำเลยมีสิทธิได้รับเงินตามบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้ตามฟ้องเพียง 15,000,000 บาท เมื่อจำเลยได้รับชำระไปแล้ว 11,277,358.84 บาท จำเลยยังคงมีสิทธิได้รับชำระหนี้จากโจทก์ทั้งสองเพียง 3,722,641.16 บาท และให้จำเลยชำระค่าเสียหายเพื่อการลงโทษ 3,722,641.16 บาท แก่โจทก์ทั้งสอง จำเลยให้การขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษายกฟ้อง ค่าฤชาธรรมเนียมให้เป็นพับ โจทก์ทั้งสองอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์แผนกคดีผู้บริโภคพิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมในชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ โจทก์ทั้งสองฎีกา โดยศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภคอนุญาตให้ฎีกา ศาลฎีกาแผนกคดีผู้บริโภควินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเบื้องต้นรับฟังได้ว่า เดิมวันที่ 25 เมษายน 2539 นาย อ. กับโจทก์ที่ 2 นายอุดม และนายชัยยุทธ์ จดทะเบียนจำนองที่ดินตามฟ้อง เพื่อเป็นประกันหนี้เงินกู้ หนี้ขาดเช็คและหนี้สินทุกชนิดที่ผู้จำนองและ/หรือนายชัยยุทธ์ มีต่อบริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ร. ผู้รับจำนอง เป็นเงิน 26,000,000 บาท ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 25 ต่อปี มีข้อตกลงว่าผู้จำนองยอมรับผิดร่วมกับลูกหนี้อย่างลูกหนี้ร่วม ภายหลังมีการโอนสิทธิรับจำนองให้บริษัทเงินทุนหลักทรัพย์ ก. ธนาकर ท. และบริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. ตามลำดับ วันที่ 28 ธันวาคม 2547 นายอุดมและนายชัยยุทธ์ ถูกพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดตามคดีหมายเลขแดงที่ 5223/2547 ของศาลล้มละลายกลาง ซึ่งมีบริษัทบริหารสินทรัพย์ พ. เป็นเจ้าหนี้ผู้เป็นโจทก์ และวันที่ 29 มิถุนายน 2548 บริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้ วันที่ 6 กุมภาพันธ์ 2549 นาย อ. และโจทก์ที่ 2 ทำบันทึกข้อตกลงเพิ่มเติม สัญญาปรับโครงสร้างหนี้กับบริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. ว่า ในวันที่ 30 มิถุนายน 2546 นายชัยยุทธ์เป็นหนี้บริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. ซึ่งเป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้อง เป็นเงินต้น 14,928,650.68 บาท และดอกเบี้ยค้างรับตามสิทธิ 14,462,794.99 บาท รวมเป็นเงิน 29,391,445.67 บาท และนาย อ. กับโจทก์ที่ 2 ตกลงชำระหนี้แก่บริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. 15,200,000 บาท แบ่งชำระเงินต้น 14,928,650.68 บาท และดอกเบี้ยค้างรับ 271,349.32 บาท โดยในวันทำสัญญาชำระเงินต้น 200,000 บาท และนาย อ. ตกลงนำผู้เช่าประมูลการขายทอดตลาดที่ดินที่จำนองในราคาไม่ต่ำกว่า 15,000,000 บาท หากได้ราคาต่ำกว่านั้น นาย อ. และโจทก์ที่ 2 ตกลงชำระให้จนครบ 15,000,000 บาท และเมื่อชำระหนี้ดังกล่าวแล้ว บริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. ตกลงไถ่ถอนจำนองหลักประกันให้แก่ นาย อ. และโจทก์ที่ 2 ต่อมาวันที่ 7 กันยายน 2550 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายดังกล่าวขายทอดตลาดที่ดินที่จำนองตามฟ้อง และขายได้ในราคา 29,020,000 บาท วันที่ 10 พฤษภาคม 2554 นาย อ. กับโจทก์ที่ 2 ยื่นคำร้องขอคืนส่วนเงินที่ได้จากการขายทอดตลาดดังกล่าว แต่วันที่ 30 มกราคม 2555 บริษัทบริหารสินทรัพย์ ท. ยื่นคำร้องคัดค้าน วันที่ 22 มกราคม 2556 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์จึงให้

สันติชัย วัฒนวิทย์กรรม · ประมวลู รักศีลธรรม · สุรทิน สาเรือง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th ·
<https://www.thaideka.online/deka/1685/2565>